

Színházi változások

Beszélgetés a színház új igazgatójával

Lendvai Ferenc, a szegedi színház új igazgatója, aki — mint ismeretes — február közepe óta áll a színház élén, munkáját a jövő évad előkészítésével kezdte: az elmúlt két hónapban főképpen az kötötte le idejét és energiáját, hogy a lendületesebb, kezdeményezőbb, elevenebb és színvonalasabb színházi élet feltételeit biztosítsa. Munkájának legfőbb eredménye a társulat újjászervezése és a színházi épületek — az ország leghanyagoltabb színházi épületei — régóta húzódó átépítésének elindítása. A napokban erről beszélgettünk az új igazgatóval.

Újjáépül a Játékszín

— Mi történik az épületekkel?

— Mindkét épületet, tehát a nagyszínházat és a Horváth Mihály utcai Játékszín is újjáépítjük. Ez a munka több esztendőre terjed ki, és szakaszosan haladunk végig rajta. Az első lépcső a Játékszín rendbehozása. Emiatt jövőre a kis színházban nem tartunk előadásokat. Utána — 1970-ben — pedig a nagyszínház rekonstrukcióját kezdjük meg.

— Hogyan alakul a másorszerkezet?

— Egy színházban játszunk. Ennek megfelelően a bemutatók száma mintegy felére csökken. A megszokott 20 bemutató helyett jövőre tízet tartunk. Öt prózát, 3 operát és 2 könnyű zenés darabot viszünk színre a nagyszínházban. A nyitóelőadás október 11-én, a város felszabadulásának 25. évfordulóján lesz. Rögtön utána, 12-én tartjuk a második prózai bemutatót, s a következő napon, 13-án pedig egy könnyebb zenés játékot — musicalt vagy operettet — mutatunk be. Változás még, hogy az új évadban hétfőn is játszunk. Darabcímeket és szerzőket egyelőre nem mondhatok, elgondolásaink pillanatnyilag még vázlatosak.

— Szokatlan ez a három egymásutáni bemutató.

— Nem véletlenül. A színház nem ismeri a fokozatosságot, a lassú haladást, a lépésről lépésre tempót. Ebben a művészetben győzelmet csak rajtaütésszerű rohamtól várhatunk; a változást radikálisan, egyszerre kell előidézni.

A színészet vándormesterség

— Ennek megfelelő a társulat újjászervezése is?

— Igen. Hibás az a, sajnos, eléggé meggyökeresedett elképzelés, hogy minden színésznek évtizedekig ugyanannál a színháznál kell dolgoznia, s ugyanabban a városban kell laknia. A színészet vándormesterség, s aki színész lett, nyilvánvalóan vállalta is ezt. A mozgás nem gyengíti, hanem erősíti a színházat. Ezért határoztunk úgy, hogy jóegységnyi művész szerződését nem hosszabbítjuk meg. Az elmondottakból következik: nem azt jelenti ez, hogy akinek nem újítottuk meg a szerződését, az gyenge vagy rossz színész. Eljárásunkat teljes mértékben társulatszervezési okok magyarázzák.

— Kik mennek el a színházról?

— A névsor elég hosszú. Bozók István főrendező, Halasy Iván gazdasági igaz-

gató (nyugdíjba megy), Keresztury Dezső dramaturg, Alpár Mária, Kemény Kló, Vigh Irén, Bordás Dezső, Csernák Árpád, Demjén Gyöngyvér, Horesnyi László, Hógye Zsuzsa, Kiss Gábor, Kiss István, Meződi Erzsébet, Mártha Edit, Szabó Kálmán, Varga Tibor és Imre Zoltán, aki jelenleg Nyugat-Németországban van és levélben közölte, hogy nem tér vissza Szegedre.

Nagy Attila Szegedre jön

— Kik lesznek a színház új tagjai?

— Eddig hat Jászai-díjas színész dolgozott Szegeden. Az új évadra szerződöttünk újabb nyolc Jászai-díjas színészt. De előbb talán azt mondanám el, hogy gazdasági igazgatónak meghívtuk dr. Szakács Kálmánt, aki korábban már dolgozott itt. Új státusz lesz a színház vezetőjé; erre Kovács Lajos kértük fel. A színház propagandaügyeinek intézésére Gergely István díszlettervezőt szerződöttünk a miskolci színházról, s két szervezővel is gazdagodott a színház. Dunai József Pécsről és Kozaróczy József a televíziótól jön a színházhoz. Az új dramaturg Karinthy Ferenc író.

— S az új színészek?

— Elsőnek Nagy Attilát említeném, aki a budapesti Thália színházból szerződött hozzánk. Veszprémből Fogarassy Mária Jászai-díjas, Bitskey Károly Jászai-díjas, Végvári Tamás Jászai-díjas, valamint Győri Franciska jön Szegedre. Debrecenből Bánvölgyi Károly Jászai-

díjas és Tornyai Magda — Lontay Margitnak, a Szegeden is több éven át dolgozó kitűnő művésznőnek a lánya — szerződött hozzánk. Miskolcra Varga Irén Jászai-díjas és Jablonkay Mária, Pécsről Iványi József Jászai-díjas, Vágh Mari és Bagó László, Szolnokról Máriássy József Jászai-díjas, a budapesti irodalmi Színpadtól pedig Lelkes Dalma kötött a szegedi színházzal szerződést. Ezenkívül eredményesnek ígérkező tárgyalásokat folytatunk egy-egy szerep eljátszására Dörny Virággal, a budapesti József Attila Színház művésznőjével, Medveczky Ilonával, aki nagyszerű szegedi szabadtéri fellépése után több jelentős filmszerepet kapott, valamint a győri Balogh Emesével. Eck Imre, a Pécsi Balett vezetője koreográfusi munkát vállalt színházunknál.

A tájolás új rendszere

— Egyéb változások?

— Befelezésül két dolgot szeretnék említeni. Az egyik, hogy rövidesen elkészül a Kelemen utcai színház. A másik, hogy megváltozik a tájolóadások rendszere. Eddig az volt a gyakorlat, hogy a tájoló művészek késő délután megérkeztek egy-egy városba, este megtartották a bemutatót, utána rögtön indultak haza. Az új évadtól a színház tájoló művészei hosszabb időt, egy hetet, tíz napot töltenek majd egy-egy városban, s ott laknak majd mindaddig, amíg műsorukat be nem mutatják.

Ö. E.

Japán Pillangó-kisasszony

Japán Pillangókisasszony, a Bécsben élő Kimiko Sato énekli április 19-én, szombaton este Puccini operájának címszerepét a szegedi színházban. A híres énekesnő a napokban a budapesti Operaházban énekelt kiemelkedően szép sikerrel ugyanezt a szerepet.

A vendégművész szegedi partnerei: Réti Csaba, Turján Vilma és Gyimesi Kálmán. Az előadást Vaszy Viktor vezényli.



Az előlegezett bizalom

Az alábbi, meghatározó, s az életből elcsúszott kis történetet Török Jánosné olvasónk küldte be a szerkesztőségnek.

— Gondnok elvtárs! Ez már túrhatalom! Nem dolgozunk ezzel a nővel, főként nem helyettesítjük a szegény anyát, aki szegény anyát. — Kovácsné már megint beivott.

A gondnok elcsúszott: szegény Kovácsné, a családjától távol él, rá se igen néznek. Ferje meghalt, s a bánat, hogy olyan egyedül van, egy újjáéledt. Hogyan lehetne észrevétel nélkül emberséges módon visszahívni az életkedvét? Kétféle célja van.

Megtanulna küzdeni, s közben rátalálna az egyenes útra. Mert ha nincs cél, nincs életkedv, de van bizonytalanság, lebecsülés.

Felkereste az asszonyt, hivatali elbocsátást, elbocsátást. — Nem is olyan rossz ötlet — villant át az agyán.

Hirtelen egy kis pöttöm vált ki agyúrból, felé szaladt, s ezt kiáltotta: — Édesanyám, édesanyám! Azt hitte, az édesanyja. Az asszony hazáig rohant. De azért másnap megint a nevelőotthon felé indult. A kócos fejű Jancsika, így hívták a kicsit, megint odajött hozzá. Ettől kezdve rendszeresen felkereste. Aztán elmondta a fő-

nőnek is a történetet: szeretné kihozni a fiút. Úgy érzi, elég erős ahhoz, hogy fölnevelje.

Elérkezett a nagy nap. Kihozta Jancsikát az otthonból. Segítségére volt főnöke is, kiállt érte, előlegezte a bizalmat. Kovácsné rendes asszony lett. Nemcsak a gyárban, hanem otthon is.

Eddig a történet, ami — valljuk be — másként is eshetett volna, ha a gondnok, a főnöke nem segíti, hanem gorombán rendreutasítja, vagy még rosszabb esetben, elbocsátja. Jó érezni, hogy ilyen főnökök vannak. Akik nemcsak a munkával, hanem a dolgozóknak egyéni életével is törődnek.

Érdekes dokumentumok, kozák kard

Diákok, tanárok gyűjtötték — Történelmi kiállítás a vasútforgalmi technikumban

A Magyar Tanácsköztársaság megalakulásának 50. évfordulója alkalmából Szegeden több ízben, hivatalban és iskolában rendeztek kiállítást. Ezek közül kiemelkedik a Felsőfokú Vasútforgalmi Technikum nagy szakértelemmel összeállított gyűjteménye.

A Közlekedés- és Postaügyi Minisztériumhoz tartozó felsőfokú technikumok tanulmányi, kulturális és sport vetélkedője alkalmából rendezte a szegedi technikum marxista tanszéke a Magyar Tanácsköztársaság politikai, gazdasági tevékenységét, harcát bemutató kiállítást. Kanyó Ferenc tanár vezetésével oktatók és hallgatók gyűjtötték össze és rendezték az értékes anyagot. A történelmi eseményeket hűen követik a tárlók, a vitrinekben elhelyezett dokumentumok. Korabeli lapok megsárgult lapjain olvashatják a nézők az I. világháború eseményeit. Félve őrzik egy tábori posta levelezőlap-köteget, melynek tulajdonosát a félig megírt és üres lapok mentették meg a gyilkos golyótól. Eredeti plakátok, dokumentumok láthatók az 1918-as őszi forradalomról.

Ezután 1919-es emlékek következnek. A Vörös Újság, eredeti plakátok, kiáltványok, szociáldemokrata pártkönyv, nemzetőr igazolvány, a páncélvonat fékezőjének, Tóth Mihálynak megbízólevele, a Vörös Hadsereg főparancsnokságának két hadrendi rajza 1919. június 15-ről és sok egyéb értékes dokumentum. Külön érdekessége a kiállításnak Oláh Károly szegedi lakos fegyvergyűjteményéből bemutatott barci eszközök. Kozák kard, melynek markolatára a cári címer fölé ötágú csillagot, sarót és kalapácsot véstek a nagy idők harcosai.

A Magyar Tanácsköztársaság iránt érzett tiszteletünket, történelmünk dicső napjainak megbecsülését is jól érzékelteti a kiállítás „1919-re emlékezünk” felirat alatt elhelyezett anyag bemutatásával. Itt láthatók a tanulmányi és kulturális vetélkedő eredményei, a helyezést elért szakmai és politikai dolgozatok, a munkásmozgalom

veteránjainak emlékezése, a KPM megalakulásának és a Tanácsköztársaság kikiáltásának 50. évfordulója alkalmából rendezett országos és szegedi ünnepségek emlékei.

A jól rendezett, nagyobb nyilvánosságot is megérdemlő kiállítással a Felsőfokú Vasútforgalmi Technikum tanárai és hallgatói méltóképpen emlékeznek történelmünk nagy napjaira.

H. Zs.

Országos tanulmányi verseny

Szerdán megkezdődött az országos középiskolai tanulmányi verseny második (megyei) fordulóját. Ezen a napon írták meg a résztvevők zárthelyi dolgozatukat matematikából, biológiából, magyar nyelv és irodalom-ból. Csütörtökön kerül sor a fizika és történelem, pénzügy, kémia és földrajz, szombaton pedig a könyvtárellátás-dolgozatok elkészítésére.

Az eddigi gyakorlatnak megfelelően az országos verseny eredményét júniusban hozzák nyilvánosságra.

Korszerűsített éttermek

Megszépül a Debrecen — A Gambrinusz ügye

Nem elsődleges hivatása az Alföldi Üzemi Vendéglátó Vállalatnak, hogy éttermeket működtessen Szegeden, hanem mint nevéből is kitűnik, ez a cég elsősorban üzemi éttermeket tart fenn. Fejlődése mégis érinti nemcsak az üzemi éttermek, hanem a város lakosságát is, hiszen több nagyforgalmú vendéglője is van. Az egyik a József Attila Tudományegyetem étterme — amely nemcsak az egyetemistáké, hanem a város „nyit” étterme, a másik pedig az ismert Debrecen Étterme.

Most adták át a JATE felújított éttermét. Elsősorban a konyhaberendezések kicserélése, felújítása volt az étterem idején megírtak az ígért rész is alapos „kozmetikai” kapott. A mintegy 300 ezer forintos költségből jutott új kovácsoltvas lámpákra, új függönyökre is, s egé-

szen hangulatos kis étterem sikeredett belőle. Új szolgáltatást is bevezettek: reggel 6-tól délután fél 3-ig negyedosztályú áron: üzemelve adnak reggelit, majd ebédet, délután és este pedig harmadosztályú étteremmé „alakul”.

Hamarosan megkezdődik a Debrecen Étterem felújítása is. Még a szabadtéri játékok előtt megszépül, s korszerűbbé építik át a konyhát. Nagyobb ugyan nem lesz a Debrecen, de kényelmesebb és tetszetősebb berendezést kap.

Az ugyancsak ehhez a vállalatához tartozó Gambrinusz sörözőről viszont kedvezőtlenebb hírt hallottunk. Anélkül, hogy megírtuk az ígért rész is alapos „kozmetikai” kapott. A mintegy 300 ezer forintos költségből jutott új kovácsoltvas lámpákra, új függönyökre is, s egé-

Épült: 1957—1969



Az MHSZ székháza

(59.) A Magyar Honvédelmi Szövetség kényelmes, a célnak jól megfelelő székházhoz jutott a Kossuth Lajos sugárúton. Az épület terveit Beszédes Kornél készítette.

CSÜTÖRTÖK, 1969. ÁPRILIS 17.

DÉLMAGYARORSZÁG 5